

Vlaamse Gewestraad

ZITTING 1975-1976

15 JANUARI 1976

BELEIDSNOTA

over de ruilverkaveling in het Vlaamse gewest.

Verruiming tot landinrichting

van mevrouw R. DE BACKER - VAN OCKEN,

Minister van Vlaamse Aangelegenheden,

Voorzitter van het Ministerieel Comité voor Vlaamse Aangelegenheden

DE RUILVERKAVELING IN HET VLAAMSE GEWEST.

VERRUIMING TOT LANDINRICHTING.

Ter gelegenheid van de bespreking van de Gewestelijke begroting 1976 heb ik in verband met de ruilverkaveling gewezen op de groeiende nood om de ruilverkaveling meer integraal aan te pakken d.w.z. de ruilverkaveling ook te gebruiken als instrument voor de herinrichting van het platteland waarbij naast de structuurverbetering voor de landbouw terzelfder tijd noden van niet-agrarische functies van het platteland worden gelenigd.

Want inderdaad, nu het principe van de ruilverkaveling in landbouwmiddens erkend wordt als noodzakelijk om onze landbouw concurrentieel te houden met andere Europese landen en om mede hierdoor het inkomen van onze landbouwers, ook voor de toekomst veiliger te stellen, worden ruilverkavelingen nu bedreigd door externe weerstanden.

Deze externe druk wordt veroorzaakt door het feit dat, ingevolge de steeds verder gaande verstedelijking van ons Vlaamse land, meer en meer en met sterkere aandrang, door de stedeling aanspraak wordt gemaakt op de steeds schaarser wordende open ruimte.

Natuurbeschermers waarschuwen voor de verarming van de zo noodzakelijke differentiatie van het natuurlijk milieu die nochtans destijds door de landbouw zelf werd gecreeërd.

Zij wijzen op het schrijnend tekort aan natuurreservaten en wensen daarom elk natuurrelikt, hoe klein ook te bewaren.

Ook recreanten eisen een deel van de openruimte voor zich op. Zij worden zich bewust dat de natuur een geïntegreerd deel uitmaakt van de leefwereld van de mens. Zij hebben er veel geld voor over om een lapje bos of wei te kopen en er, zelfs als het onwettelijk is, hun caravan of weekendhuis op neer te zetten.

Zij overrompelen in bepaalde periodes bestaande provinciale of private recreatieparken. Zelfs ruilverkavelingen zijn dikwijls onderhevig aan deze druk van recreatie.

Ook al is een landschap een dynamisch geheel en een ruimtelijke verschijningsvorm van de maatschappelijke organisatie van het landelijk gebied, toch aanvaardt men niet meer dat ingrijpende veranderingen aan het bestaande landschap worden aangebracht, die de eigen identiteit van het gebied bedreigen.

Het is duidelijk dat het platteland naast zijn voorname taak voor de voedselvoorziening tevens ruimere functies heeft gekregen. Momenteel en in stijgende mate groeien de interacties van deze verschillende functies uit tot konflikten. Zij kristalliseren zich hoofdzakelijk in de ruilverkaveling.

Ik heb dan ook getracht te zoeken naar een *modus vivendi* waarbij in het landelijk gebied alle ruimtevragende belangen zoveel mogelijk recht worden gedaan.

Deze kan erin bestaan dat de mogelijkheden die nu geboden worden door de wet op de ruilverkaveling worden uitgebreid ook voor de niet-agrarische belangen zoals natuurbehoud, recreatie, landschapszorg en andere zodat in één "project" dat dan landinrichtingsproject kan genoemd worden, op harmonieuze wijze kan plaats ge-

maakt worden voor deze verschillende funkties. .

Ter illustratie slechts enkele voorbeelden.

Door de ruilverkaveling te verruimen met maatregelen voor landinrichting, wordt het mogelijk dat, behalve op het openbaar domein langs de wegen ook landschapselementen worden ingeplant overal waar nog noodzakelijk, om het karakter en de identiteit van een bestaand landschap te herstellen; wanneer omwille van het vergroten of het samenvoegen van de kavels te weinig bestaande landschapselementen konden behouden blijven of wanneer het bestaande landschap nodig aan herstel en verjonging toe is. Alstweede illustratie, de mogelijkheid die gecreëerd wordt om bedreigde natuurrelicten - en het zijn de kleinere entiteiten vooral die dreigen verloren te gaan - te verwerven, in die mate te vergroten en zodanig te accomoderen, dat de leefbaarheid ervan wordt beveiligd.

Een laatste voorbeeld in verband met de recreatie is de mogelijkheid die geboden wordt om langs een gesaneerde waterloop eventueel gecombineerd met behouden delen van de oude waterloop, een recreatiestrook als wandel- of ruiterspad in te richten met inbegrip van rust- en visplaatsen; het geheel met een verantwoorde beplanting aangekleed.

Deze enkele voorbeelden zijn gegrepen uit aktuele situaties die momenteel in de ruilverkavelingen naar een oplossing vragen.

Volgende begripsomschrijving ligt aan de basis van de verruimde visie die we wensen te organiseren : "Landinrichting beoogt, binnen het kader van de ruimtelijke ordening, een geheel van maatregelen op het platteland ter ontwikkeling van zijn economische, sociale en culturele functie, en met eerbiediging van de eigen identiteit."

Teneinde de middelen hiertoe te onderzoeken werd door het Ministerieel Comité voor Vlaamse Aangelegenheden een werkgroep opgericht op 27 oktober 1975.

Deze werkgroep die onder het voorzitterschap van een afgevaardigde van de Minister van Vlaamse Aangelegenheden vergadert, bestaat uit afgevaardigden van de Minister van Landbouw, van de Minister van Nederlandse Cultuur en van de Staatssecretaris voor Streekeconomie en Ruimtelijke Ordening en van de Bossen, de Jacht en de Visvangst en uit verantwoordelijken van het Bestuur van de Landbouwstructuren, van de Nationale Landmaatschappij, van de Rijksdienst voor Monumenten en Landschapszorg, van het Bestuur van Waters en Bossen en van de Dienst Algemeen Beleid inzake Ruimtelijke Ordening.

De Werkgroep vergaderde sinds haar installatie op 2 december 1975 totnogtoe vier maal.

Er werd een consensus bereikt over verschillende punten : zo wordt voorgesteld dat de Minister die zal bepalen in welk gebied, en binnen welke grenzen de landinrichting zal doorgevoerd worden, advies zou inwinnen bij een coördinatiecommissie die per ruilverkavelingsproject zou worden samengeroepen, teneinde een voorstel te doen van blokgrens waarbinnen maatregelen kunnen genomen worden voor de bedoelde herstructurering of installatie van agrarische en niet-agrarische functies.

Deze coördinatiecommissie zal samengesteld zijn uit een vertegenwoordiger van de Minister bevoegd inzake ruilverkaveling samen met ambtenaren van de Besturen en Diensten die de verschillende disciplines vertegenwoordigen in de zoëven genoemde werkgroep van het Ministerieel Comité voor Vlaamse Aangelegenheden, nl.

- een vertegenwoordiger van de Rijksdienst voor Monumenten en Landschapszorg ;
- een vertegenwoordiger van de Dienst Algemeen Beleid inzake Ruimtelijke Ordening ;
- de rijkslandbouwkundige of een andere afgevaardigde aangeduid door de Minister van Landbouw ;
- de eerstaanwezend Ingenieur-Hoofd van Dienst van het Bestuur Waters en Bossen ;
- de Ingenieur van de Ordening van het Platteland ;
- de Hoofdingenieur-Directeur van de Provinciale Directie Ruilverkaveling van de Nationale Landmaatschappij.

Deze coördinatiecommissie zal beschikken over een landschapsinventarisplan van het gebied dat in tegenstelling met de huidige procedure zal opgemaakt worden vóór de instelling van het ruilverkavelingscomité.

Deze coördinatiecommissie zal advies uitbrengen 1 maand na de eerste samenroeping ervan.

Naast deze coördinatiecommissie die per project actief zou zijn wordt een Regionale Coördinatiecommissie opgericht om voor de Vlaamse regio beleidsmaatregelen voor het platteland uit te stippelen en te coördineren.

De werkgroep onderzoekt verder de mogelijkheden die nu reeds vervat zijn in de wet op de ruilverkaveling van landeigendommen van 22 juli 1970, om tot het beoogde doel te komen en zal ten slotte voorstellen uitwerken om de bestaande wet aan te passen daar waar zij die mogelijkheden niet biedt.

De werkgroep zal deze taak tegen eind februari afwerken. Zodat wij hopen op een volgende Gewestraad uw advies te kunnen vragen over een ontwerp van wet tot verruiming van de wet op de ruilverkaveling van landeigendommen.

R. DE BACKER-VAN OCKEN

Minister van Vlaamse Aangelegenheden

Voorzitter van het

Ministerieel Comité

voor Vlaamse Aangelegenheden